

ӘОЖ 94(574):902/904:39
КБЖ 63.3(0)4:63.4(5K08):63.5
Ұ 46

Ұлы көш жолымен. Қазақ хандығының құрылуына қатысты археологиялық қазбалар, жазба деректер, шежіре-аңыздар мен жер-су атауларына байланысты ғылыми зерттеулер. – Тараз: Тараз университеті, 2015. – 293 б.

ISBN978-601-7300-17-3

Пікір жазғандар:

Байтанаев Б.А. – тарих, ғылымдарының докторы, ҰҒА
корреспондент-мүшесі;
Байтілен С.А. – тарих, ғылымдарының докторы, профессор.

Авторлық ұжымы:

*М. Сарыбеков – п.ғ.д., профессор; М. Елеуов – т.ғ.д., профессор,
А. Абдуалы – т.ғ.д., профессор; С. Жолдасбаев – т.ғ.д., профессор;
Д. Талеев – т.ғ.к., доцент; Е. Серікбаев – т.ғ.к., доцент; Е. Ақымбек –
PhD докторанты; С. Есенов – PhD докторанты.*

Ұсынылып отырған кітапта Қазақ хандығы ту тіккен Шу, Қозыбасы, Хантауы өңірлерінде жүргізілген тарихи-этнографиялық, археологиялық қазба жұмыстары мен ел арасындағы шежіре, аңыз-әңгімелерін жинақтау және сараптау нәтижелері тың деректер мен жана тұжырымдар жүйеленген. Қазақ хандығының алғашқы қалыптасуына тікелей қатысты тарихи орындар – Керей мен Жәнібек хандардың қыстауы, хандықтың тұңғыш ордасы Шәрі, Қойшыман қалалары туралы бірқатар деректер зерделеніп, жаңа ғылыми болжамдар беріледі. Қазақ халқының ұлттық тұтастығына ұйытқы болған күретамыр Жамбыл өңірі мен Қазақ хандығының қалыптасу тарихы туралы өзекті мәселелер жаңаша көзқарас тұрғысынан байыпталады. Кітап жоғары оқу орнының оқытушыларына, магистранттарға, студенттерге және көпшілік оқырмандарға арналған.

КБЖ 63.3(0)4:63.4(5K08):63.5

ISBN 978-601-7300-17-3

© М.Х. Дулати атындағы ТарМУ, 2015

Мазмұны

Алғы сөз	5
I тарау	
Қозыбасы мен Хан тауы – хандықтың тұнық бастауы	9
§ 1. Мәңгілік із қалдырған Ұлы көш	10
§ 2. Керей мен Жәнібек: аңыздар, жер-су аттары және археологиялық ескерткіштер	19
§ 3. Жәнібек ханның ту тіккен Хантауы мен қыстауы.....	35
§ 4. 2015 жылғы Хантауда жүргізілген археологиялық барлау және қазба жұмыстар.....	43
§ 5. Ортағасырлық Шәрі қаласы – Қазақ хандығының алғашқы ордасы	94
§ 6. Шу өңірі мен Хантау – қазақ хандарының алғашқы қонысы	117
II тарау	
Қазақ хандығының қалыптасу кезеңі	125
Кәрібаев Б. Қазақ хандығының құрылуы туралы жазбаша дерек мәліметтері	126
Омарбеков Т. Қазақ хандарының қызметі жаңаша бағалануы тиіс	156
Қойгелдиев М.Қ. Қазақ хандығы: бастау көздері мен тағдыры	167
Қожа М.Б., Байсариева Г. Қазақ хандығының алғашқы қалалары	178
Жолдасбаев С. Сығанақ – Қазақ хандығының астанасы	190
Дәдебаев Ж. Қазақ хандығының ордасы Хантауына орнықты	210
Құламанова З., Жаңақұлов Т. Қазақ Хандығының туы тігілген өңір ономастикасы	217
Сатылғанов Ж. Керей ханның қабірін табу ұлағат болар еді	228
Құлбарак С. Тарихи аңыздардағы әз-Жәнібек хан бейнесі	236

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрлігі

М.Х. Дулати атындағы
Тараз мемлекеттік университеті

ҰЛЫ КӨШ ЖОЛЫМЕН

*Қазақ хандығының құрылуына қатысты
археологиялық қазба материалдары,
жазба деректер, аңыз-шежірелер және
жер-су атауларына байланысты
ғылыми зерттеулер*

«Тараз университеті»
баспасы
Тараз, 2015